Маруся Чурай – втілення українського жіночого характеру (За романом Л. Костенко «Маруся Чурай»). Твір 11 клас

Ліна Василівна Костенко – одна з найвидатніших українських поетес XX століття. Її перу належать кілька відомих поетичних збірок. До сьогодні Ліна Костенко веде активну публіцистичну й громадську діяльність. Твір поетеси, який заслуговує на особливу увагу, називається «Маруся Чурай» . «Історичний роман у віршах», – так сама авторка визначила жанр цього твору.

Історія Марусі Чурай відома нам з історичних джерел XVII століття.

Дівчина – авторка багатьох пісень – отруїла свого коханого, покаравши його таким чином за зраду. Її судили, але виправдали.

Таким взагалі є суто історичне підґрунтя роману у віршах. Ліна Костенко по-новому осмислила історію Марусі, відтворивши в чудових ліричних рядках глибину цієї непересічної натури.

Маруся Чурай – художня, високообдарована натура. Це вона створила чарівні пісні, які співає народ. І це ж вона, керована палким коханням, нині звинувачена в страшному злочині – вбивстві. За версією Ліни Костенко, Маруся приготувала отруту для себе, а Гриць Бобренко, її коханий, отруївся помилково: доля вчинила тут на власний розсуд. Дівчину було притягнено до суду, але тут судді неспроможні винести справедливий вирок. Перед судом по черзі виступили дуже розумні й поважні люди. Виявилося, що за всіма писаними й неписаними законами Маруся винна, і її присудили до страти на шибениці.

Проте люди дивляться на Марусю з повагою. Жінка з натовпу зауважує:

Якась вона не схожа на убивць.
Злочинниця, – а так би й зняв би шапку.
На смерть іде, – а так би й наклонивсь.

Людей вражають передусім краса та спокій засудженої Марусі Чурай:
Стояли люди злякані, притихлі.

Вона ішла туди, як до вершин.
Були вже риси мертві і застиглі,
і тільки вітер коси ворушив.

І тільки якось страшно, не до речі,
на тлі тих хмар і зашморгу була
ота голівка точена, ті плечі
той гордий обрис чистого чола.

Але доля знову вчинила справедливо: своєю високою владою гетьман Богдан Хмельницький помилував Марусю. Зокрема в посланні гетьмана було сказано от що:

Чурай Маруся винна ув одному:

вчинила злочин в розпачі страшному.
Вчинивши зло, вона не є злочинна,
бо тільки зрада є тому причина.

Важливо, що Богдан Хмельницький нагадав про чесноти дівчини. Він зауважив, що «її пісні – як перло многоцінне». Своє послання славетний гетьман закінчив так:

Таку співачку покарать на горло,
– та це ж не що, а пісню задушить!

Так поступово стає зрозумілим причина помилування. І мов у дзеркалі відбивається багатогранна натура Марусі Чурай – пристрасної в коханні і талановитої у творчості.

І не було ні радості, ні чуда.
Лиш тихий розпач: вмерти не дали.

Марусю Чурай можна вважати втіленням українського жіночого характеру. Вона вірна в коханні і вимагає того ж самого від свого коханого. Коли ж той зрадив Марусю, дівчина зрозуміла, що жити далі просто неможливо. Проте отрута відшукала свою справжню жертву, і зрадливий Гриць знайшов свою смерть. З точки зору звичаїв людських це дійсно є досить справедливим. «Геній і злочин – речі несумісні», – твердить відомий вираз.

Творчість Марусі – це те, що робить злочин просто неможливим.

Ліна Костенко доводить, що жіночність і творчість – поняття неподільні, тим більш якщо йдеться про українську жіночність і українську творчість. Пісні Марусі Чурай живуть у народі, і ми пам'ятаємо про цю непересічну співачкуі мужню вольову жінку.